

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Stefan Krajewski

Warszawa, 14 lutego 2026 r.
znak sprawy: DPB.kj.058.3.2026

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu RP

Dotyczy: Interpelacji nr 14773 Pań Posłanek Katarzyny Czochary, Józefy Szczurek-Żelazko oraz Ewy Leniart w sprawie planowanej zmiany definicji "rolnika aktywnego zawodowo" i jej konsekwencji dla małych gospodarstw rolnych, gospodarstw agroturystycznych, sprzedaży bezpośredniej zdrowej żywności oraz działalności pszczelarskiej w kontekście dopłat z wspólnej polityki rolnej (WPR) od 2026 r.

Szanowny Panie Marszałku,

poniżej przekazuję odpowiedzi na zadane w ww. interpelacji pytania.

Ad pyt. 1. Jakie konkretne kryteria i wskaźniki będą stosowane do określenia statusu „rolnika aktywnego zawodowo” w projektowanych przepisach?

Zgodnie z nowymi rozwiązaniami w zakresie definicji rolnika aktywnego zawodowo, zawartymi w ustawie z dnia 23 stycznia 2026 r. o zmianie niektórych ustaw w celu wzmocnienia pozycji rolników aktywnych zawodowo, weryfikacja aktywności rolniczej będzie odbywać się, co do zasady, na podstawie minimalnych kosztów bezpośrednich ponoszonych na działalność rolniczą lub przychodów uzyskanych z działalności rolniczej, przy czym rolnik będzie miał możliwość wyboru sposobu udowodnienia prowadzenia tej działalności.

Odpowiednia wysokość kosztów i przychodów zostanie ustalona na 1 ha użytków rolnych w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi¹. Rolnik powinien udokumentować prowadzenie działalności rolniczej w okresie od dnia 1 czerwca

¹ Projekt rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie wysokości kosztów bezpośrednich prowadzenia działalności rolniczej poniesionych przez rolnika, wysokości przychodów uzyskanych przez rolnika ze sprzedaży wytworzonych przez niego produktów rolnych, które są odpowiednie do wielkości gospodarstwa o powierzchni 1 ha użytków rolnych, oraz wykazu dokumentów potwierdzających poniesienie przez rolnika tych kosztów oraz uzyskanie tych przychodów (<https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12406808>).

roku poprzedzającego rok złożenia wniosku o przyznanie pomocy do dnia 31 maja roku złożenia wniosku.

Jednocześnie nowe przepisy przewidują szeroki katalog okoliczności, które pozwalają na automatyczne uznawanie rolników za aktywnych zawodowo. Wśród tych kryteriów znajdują się m.in. posiadanie zwierząt o określonej obsadzie, spełnianie warunków do przyznania np. wybranych płatności związanych z produkcją lub płatności w ramach wybranych ekoschematów, czy też korzystanie z wybranych interwencji inwestycyjnych w ramach II filara WPR. Dzięki tym kryteriom ok. 570 tys. rolników zostanie automatycznie uznana za aktywnych.

Ponadto w 2026 r. (rozwiązanie przejściowe wyłącznie na ten jeden rok) udokumentowanie ww. kosztów lub przychodów nie jest wymagane przez rolnika, który w 2025 r. otrzymał płatności bezpośrednio w wysokości nie przekraczającej równowartości w złotych kwoty 1125 euro. Szacuje się, że dotyczyć to będzie ok. 600 tys. rolników.

Ad pyt. 2. Czy ministerstwo przewiduje odrębne kryteria dla małych gospodarstw, które prowadzą działalność rolno-rekreacyjną, tj. agroturystykę, sprzedaż bezpośrednią produktów lokalnych lub zdrowej żywności?

Rozwiązania zawarte w ustawie mają charakter uniwersalny i odnoszą się do wszystkich form prowadzenia działalności rolniczej. Przyjęty sposób weryfikacji aktywności zawodowej rolnika, oparty na ponoszeniu minimalnych kosztów bezpośrednich lub uzyskiwaniu przychodów z działalności rolniczej, pozwala na uwzględnienie specyfiki różnych kierunków produkcji, bez konieczności wprowadzania odrębnych regulacji dla poszczególnych typów działalności rolniczej.

Niemniej jednak na 2026 r. zostanie wprowadzone rozwiązanie przejściowe dla małych gospodarstw, które pozwoli tym gospodarstwom na przygotowanie i dostosowanie się do nowych regulacji – w 2026 r. za rolników aktywnych zawodowo automatycznie zostaną uznani ci rolnicy, którym w 2025 r. przyznano płatności bezpośrednio w wysokości nieprzekraczającej równowartości w złotych kwoty 1 125EUR.

Poza okresem przejściowym, w ww. ustawie przewidziano szereg ułatwień, z których doskonała większość rolników będzie mogła skorzystać przy ubieganiu się o wsparcie. Dla większości gospodarstw kwalifikacja do kategorii rolnika aktywnego nastąpi automatycznie.

Ad pyt. 3. W jaki sposób planowane przepisy będą uwzględniać sezonową lub częściową działalność rolniczą (np. uzupełnianie dochodów z innej działalności), charakterystyczną dla wielu małych gospodarstw rodzinnych?

Rozwiązania zawarte w ustawie mają charakter uniwersalny i odnoszą się do wszystkich form prowadzenia działalności rolniczej, również gospodarstw prowadzących jednocześnie działalność rolniczą i nierolniczą, czy prowadzących działalność rolniczą w niepełnym wymiarze. Dzięki przyjętym mechanizmom, tj. zwolnieniu części rolników z obowiązku dokumentowania prowadzenia działalności rolniczej oraz wprowadzeniu okresu przejściowego dla gospodarstw najmniejszych (z kwotą płatności do 1125 euro), dla większości gospodarstw w 2026 r. kwalifikacja do kategorii rolnika aktywnego nastąpi automatycznie.

Natomiast płatności bezpośrednio nadal będą przysługiwać każdemu podmiotowi prowadzącemu działalność rolniczą, nawet w minimalnym zakresie, pod warunkiem spełnienia ogólnych wymogów przewidzianych w obowiązujących przepisach.

Ad pyt. 4. Czy w projekcie pozostanie lub zostanie zaktualizowany mechanizm zwolnienia z obowiązku udowadniania aktywności dla gospodarstw pobierających dopłaty poniżej pewnego progu (np. podobnie jak dotychczas 5 000 €), aby nie obarczać małych rolników nadmierną biurokracją?

Na 2026 r. zostanie wprowadzone rozwiązanie przejściowe dla małych gospodarstw, które pozwoli tym gospodarstwom na przygotowanie i dostosowanie się do nowych regulacji – w 2026 r. za rolników aktywnych zawodowo automatycznie zostaną uznani ci rolnicy, którym w 2025 r. przyznano płatności bezpośrednio w wysokości nieprzekraczającej równowartości w złotych kwoty 1 125 EUR.

Poza okresem przejściowym, w ustawie przewidziano szereg ułatwień, z których doskonała większość rolników będzie mogła skorzystać przy ubieganiu się o wsparcie. Dla większości gospodarstw kwalifikacja do kategorii rolnika aktywnego nastąpi automatycznie.

Ad pyt. 2.1. Czy nowa definicja aktywnego rolnika będzie traktować jako równoważną działalność agroturystyczną oraz sprzedaż bezpośrednią produktów rolnych (np. zdrowa żywność, przetwory lokalne, jaja, miody) przy ocenie aktywności gospodarczej?

Definicja rolnika aktywnego zawodowo w swej istocie odnosi się do prowadzenia działalności rolniczej na co najmniej minimalnym poziomie. Płatności bezpośrednio, tak jak dotychczas, przysługują każdemu podmiotowi prowadzącemu działalność rolniczą, nawet w minimalnym zakresie, pod warunkiem spełnienia ogólnych wymogów przewidzianych w obowiązujących przepisach.

Zaproponowane rozwiązania mają charakter uniwersalny i odnoszą się do wszystkich form prowadzenia działalności rolniczej.

Ad pyt. 2.2. W jaki sposób będzie oceniany dochód lub przychód z działalności agroturystycznej i sprzedaży bezpośredniej przy weryfikacji aktywności zawodowej rolnika?

Zaproponowane rozwiązania mają charakter uniwersalny i odnoszą się do wszystkich form prowadzenia działalności rolniczej. Odpowiednia wysokość kosztów i przychodów zostanie ustalona na 1 ha użytków rolnych. Płatności bezpośrednie, tak jak dotychczas, będą przysługiwać każdemu podmiotowi prowadzącemu działalność rolniczą, nawet w minimalnym zakresie, pod warunkiem spełnienia ogólnych wymogów przewidzianych w obowiązujących przepisach.

Ad pyt. 2.3. Czy przewidywane są rozwiązania specjalne lub uwzględniające mikroprzedsiębiorczość wiejską, która łączy rolnictwo z usługami lokalnymi (np. warsztaty ziółolecznictwa, edukacja ekologiczna, gospodarstwa otwarte dla turystów)?

Zaproponowane rozwiązania mają charakter uniwersalny i odnoszą się do wszystkich form prowadzenia działalności rolniczej. Płatności bezpośrednie, tak jak dotychczas, będą przysługiwać każdemu podmiotowi prowadzącemu działalność rolniczą, nawet w minimalnym zakresie, pod warunkiem spełnienia ogólnych wymogów przewidzianych w obowiązujących przepisach.

Ad pyt. 3.1. W jaki sposób projekt uwzględnia szczególne formy produkcji rolnej, takie jak pszczelarstwo, które nie zawsze wiąże się z typowym obrotem płodami rolnymi ani z tradycyjnymi kosztami zakupów środków produkcji, a które jednak są strategiczne dla gospodarki rolnej (np. zapylanie upraw, ochrona bioróżnorodności)?

Zaproponowane rozwiązania mają charakter uniwersalny i odnoszą się do wszystkich form prowadzenia działalności rolniczej. Przyjęty sposób weryfikacji aktywności zawodowej rolnika, oparty na ponoszeniu minimalnych kosztów bezpośrednich lub uzyskiwaniu przychodów z działalności rolniczej, pozwala na uwzględnienie specyfiki różnych kierunków produkcji, bez konieczności wprowadzania odrębnych regulacji dla poszczególnych typów działalności rolniczej.

Ad pyt. 3.2. Czy ministerstwo przewiduje osobne kryteria aktywności dla pszczelarzy (np. liczba rodzin pszczelich, sprzedaż miodu i produktów pszczelich, rola w lokalnym ekosystemie), które pozwolą uniknąć ich wykluczenia z dopłat?

Przyjęte w ww. ustawie rozwiązania nie będą skutkować pozbawieniem płatności podmiotów faktycznie prowadzących działalność rolniczą. Efektem tych rozwiązań będzie wyłącznie lepsze ukierunkowanie środków wsparcia na beneficjentów spełniających przesłanki prowadzenia działalności rolniczej w rozumieniu przepisów

unijnych.

Zaproponowane rozwiązania mają charakter uniwersalny i odnoszą się do wszystkich form prowadzenia działalności rolniczej.

Ad pyt. 4.1. Czy został przewidziany okres przejściowy lub ochrona dla gospodarstw, które w roku poprzedzającym zmianę korzystały z płatności dla małych gospodarstw, aby miały czas na dostosowanie?

Na 2026 r. zostanie wprowadzone rozwiązanie przejściowe dla małych gospodarstw, które pozwoli tym gospodarstwom na przygotowanie i dostosowanie się do nowych regulacji w 2026 r. za rolników aktywnych zawodowo automatycznie zostaną uznani ci rolnicy, którym w 2025 r. przyznano płatności bezpośrednie w wysokości nieprzekraczającej równowartości w złotych kwoty 1 125 EUR. Przyjęta kwota płatności odpowiada limitowi płatności na gospodarstwo (tj. gospodarstwa do 5 ha) w ramach płatności dla małych gospodarstw.

Ad pyt. 4.2. Proszę o wskazanie terminów konsultacji społecznych projektu oraz podsumowanie najważniejszych uwag zgłoszonych przez organizacje rolnicze w trakcie tych konsultacji.

Konsultacje publiczne projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu wzmocnienia pozycji rolników aktywnych zawodowo odbyły się w dniach 28.08-18.09.2025 r. Raport z konsultacji jest dostępny na stronie:

<https://legislacja.gov.pl/projekt/12401504>.

Ad pyt. 4.3. Czy istnieje analiza skutków regulacji (tzw. Regulatory Impact Assessment) dotycząca wpływu zmian na liczbę beneficjentów dopłat, w szczególności małych gospodarstw, gospodarstw agroturystycznych i pszczelarzy? Jeśli tak, proszę o jej udostępnienie.

Ocena skutków regulacji (OSR) została dołączona do projektu ustawy (<https://sejm.gov.pl/Sejm10.nsf/druk.xsp?nr=2120>). Wskazano w niej, że w pierwszym roku stosowania nowej definicji aktywnego rolnika, dzięki rozwiązaniu przejściowemu dla małych gospodarstw, obowiązek dokumentowania prowadzenia działalności rolniczej na podstawie ponoszonych kosztów lub przychodów będzie dotyczył maksymalnie około 60 tys. gospodarstw. Od roku 2027 obowiązek ten będzie dotyczył ok. 660 tys. gospodarstw (pkt 2 i 8 OSR).

W pkt 1 OSR wskazano również, że precyzyjne określenie liczby osób, które nie wykonują działalności rolniczej, a ubiegają się o wsparcie nie jest możliwe, ponieważ stosowane przez ARiMR domniemanie prowadzenia działalności rolniczej przez wnioskodawców (dopuszczone przepisami UE) powoduje, że ten warunek jest

kontrolowany tylko u części beneficjentów. Ewaluacja efektów zostanie dokonana po zakończeniu wypłaty wsparcia na podstawie danych dotyczących liczby rolników, powierzchni objętej wsparciem oraz kwoty wypłaconej rolnikom (pkt 12 OSR).

Nie prowadzono analiz dotyczących gospodarstw agroturystycznych i pszczelarskich. Przyjęte rozwiązania mają charakter uniwersalny i odnoszą się do wszystkich form prowadzenia działalności rolniczej.

Ad pyt. 5.1. Jak ministerstwo ocenia wpływ nowej definicji na bezpieczeństwo żywnościowe kraju, zważywszy na rolę małych gospodarstw w lokalnej produkcji żywności?

Celem nowej definicja rolnika aktywnego zawodowo jest skierowanie wsparcia w ramach Wspólnej Polityki Rolnej do rolników, którzy faktycznie prowadzą działalność rolniczą, ponoszą ryzyko, koszty oraz uzyskują dochody. Dlatego też dzięki jej wprowadzeniu, wzmocniona zostanie pozycja tych rolników, co jest istotne w kontekście zapewnienia bezpieczeństwa żywnościowego oraz większej opłacalności produkcji.

Należy jednocześnie podkreślić, że ustawa nie zawiera przepisów, które skutkowałyby wykluczeniem gospodarstw czy ograniczaniem wsparcia. Nie wpływa on na całkowitą kwotę płatności – te środki zawsze w całości trafiają i będą trafiać do rolników.

Ad pyt. 5.2. Jakie działania planuje MRiRW, aby zachować funkcje społeczne i ekonomiczne małych gospodarstw na obszarach wiejskich, jeżeli zmiany w definicji aktywności wejdą w życie?

Ustawa nie ma wpływu na funkcje społeczne i ekonomiczne małych gospodarstw. Płatności bezpośrednie, tak jak dotychczas, nadal będą w szczególności wspierać małe i średnie gospodarstwa rolne. Lepsze ukierunkowanie wsparcia na osoby faktycznie utrzymujące się z rolnictwa – w tym na niewielką skalę – powinno przyczynić się do poprawy warunków gospodarowania takich producentów.

Z wyrazami szacunku

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Stefan Krajewski

/podpisano elektronicznie/

Do wiadomości:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów